

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาอังกฤษได้เข้ามามีบทบาทต่อความเป็นอยู่ของคนไทยมาก ไม่ว่าจะในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การค้า การท่องเที่ยว และการศึกษาก็คือ ภาษาอังกฤษ จะเข้ามามีบทบาทในฐานะเป็นสื่อกลางสำหรับการติดต่อในการดำเนินกิจกรรมด้านต่าง ๆ กับชาวต่างประเทศ สำหรับในด้านการศึกษาก็ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ โดยเฉพาะการศึกษาวิชาการในระดับสูง ซึ่งส่วนมากแล้วคนไทยจะต้องศึกษาจากตำราที่เขียนเป็นภาษาอังกฤษ นิสิต บัณฑิตศึกษาบางคนก็เดินทางไปศึกษาคู่ในต่างประเทศซึ่งต้องใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการศึกษาหาความรู้และการดำรงชีวิต

เนื่องจากภาษาอังกฤษได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อความเป็นอยู่ของคนไทยดังที่ได้กล่าวมาแล้ว การจัดการศึกษาของรัฐบาลทั้งในอดีตและในปัจจุบันจึงได้กำหนดให้วิชาภาษาอังกฤษเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรในทุกๆระดับเสมอ ไม่ว่าจะเป็นระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา หรืออุดมศึกษา ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2503 และหลักสูตรมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2503 วิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับที่นักเรียนทุกคนจะต้องเรียน สำหรับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ได้กำหนดให้วิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาเลือก ไม่บังคับให้นักเรียนต้องเรียน แต่ตามความเป็นจริงแล้ว โรงเรียนต่าง ๆ ส่วนมากก็จัดสอนวิชาภาษาอังกฤษแก่นักเรียนทุกระดับ

ในด้านคุณภาพของการเรียน หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของคนไทยนั้น ได้ถูกวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวาง วรณ ณา (2523) ได้วิจารณ์คุณภาพของการเรียนภาษาอังกฤษของคนไทยว่ายังไม่ได้ผลดี บัณฑิตจากมหาวิทยาลัยส่วนมากจบออกมาแล้ว ก็ยังไม่สามารถจะใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้ง ๆ ที่เรียนภาษาอังกฤษมานานน้อยกว่า 12 ปี จึงเห็นควรจะต้องมีการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเสียใหม่ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สุวิมล ฒ ตะกั่วทุ่ง (2523) ได้วิจารณ์ซึ่งสรุปได้ว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษนับได้ว่าเป็นการสูญเสียทั้งแรงงาน และเวลาของผู้สอนและของผู้เรียนรวมทั้งเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณ จึงน่าจะได้มีการปรับปรุงการเรียนการสอนเสียใหม่ ผู้บริหารควรให้ความสนใจต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับชั้นมัธยมศึกษา เพราะว่าในการเรียนอะไรก็ตามหากได้มีการปูพื้นฐานในการเรียนให้มั่นคงตั้งแต่ต้นแล้ว ก็จะไม่ทำให้เกิดปัญหาในระดับสูงขึ้นไป การแก้ไขในระดับต้นจะทำได้ง่าย จึงไม่ควรปล่อยให้ปัญหานั้นแก้ไขไม่ได้

หาง เสือ (นามแฝง) (2529) ได้วิจารณ์ในเชิงคำทวนซึ่งสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันว่า ไม่ได้ผลดี ผู้เขียนก่อนไม่ได้ผู้เขียนได้ตั้งชื่อบทความว่า "สอนภาษาอังกฤษกันอย่างไร จึงกลายเป็นสาละวันเคี้ยว" ในคอนท่ายของบทความผู้เขียนได้เรียกร้องให้มีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาเสียใหม่

ข้อวิจารณ์ดังกล่าวข้างต้นอาจจะชี้ให้เห็นได้ว่า คุณภาพหรือผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนไทยยังไม่เป็นที่พึงพอใจ

เมื่อพิจารณาในแง่ของการลงทุนและเวลาที่ต้องเสียไปในปีหนึ่ง ๆ จะพบว่ารัฐบาลต้องใช้จ่ายเป็นค่าเงินเดือนให้กับครูผู้สอนภาษาอังกฤษทั่วประเทศ ค่าวัสดุอุปกรณ์และค่าบริการต่าง ๆ บิลหลายสิบล้านบาท ในด้านเวลาเรียน

นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 เรียนภาษาอังกฤษปีละประมาณ 200 ชั่วโมง นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ก็เรียนวิชาภาษาอังกฤษปีละเกือบ 200 ชั่วโมงเช่นเดียวกัน ซึ่งเมื่อรวมกันเข้าหลาย ๆ ปีก็นับว่าเป็นจำนวนเวลาที่มากพอสมควร การที่รัฐบาลต้องใช้จ่ายเงินปีละหลายสิบล้านบาทเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ และนักเรียนเองก็ใช้เวลาในการเรียนปีละเกือบ 200 ชั่วโมง แต่ผลที่ได้คือคุณภาพของการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนยังถูกวิพากษ์วิจารณ์อย่างรุนแรง จึงน่าจะมีการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเสียใหม่ เพื่อให้ได้คุณภาพที่สูงกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าในปัจจุบันด้วย

อย่างไรก็ตาม การปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้สามารถเพิ่มระดับของผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนได้อย่างมีเหตุผลนั้น ผู้ปรับปรุงจะต้องมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้เสียก่อนว่า ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนมีความเกี่ยวข้องกับอะไรบ้าง มีตัวแปรอะไรบ้างที่เป็นสาเหตุทำให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนสูงหรือต่ำ ตัวแปรแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กันในลักษณะอย่างไร

นักจิตวิทยาฝ่ายภาษาและนักภาษาศาสตร์ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ กับผลสัมฤทธิ์ หรือความสามารถทางการเรียนภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศไว้พอสมควร เช่น แครอล (Carroll 1981 : 93-94) มีความเห็นว่า ความถนัด (aptitude) การจูงใจและทัศนคติ เป็นตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดยเขาได้กล่าวว่า

ไม่สามารถจะปฏิเสธได้ว่า นอกจากความถนัดแล้ว ยังมีปัจจัยอื่น ๆ อีกที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการเรียนภาษาต่างประเทศ การ์ดเนอร์และแลมเบิร์ต (Gardner and Lambert 1972) ได้รายงานผลการวิจัยหลาย ๆ โครงการ แสดงให้เห็นว่า การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศไม่ได้ขึ้นอยู่กับความถนัดแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังคงขึ้นอยู่กับ การจูงใจและทัศนคติแบบต่าง ๆ อีกด้วย

การ์คเนอร์มีความเห็นว่า ทักษะคติและการจูงใจ (attitude and motivation) เป็นตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ การ์คเนอร์ได้ทำการวิจัยร่วมกับแลมเบิร์ต และคนอื่น ๆ อีกหลายครั้ง เพื่อศึกษาอิทธิพลของทักษะคติและการจูงใจที่มีต่อการเรียนรู้ภาษาที่สอง (Gardner and Lambert 1959, Gardner 1960, Anisfeld and Lambert 1961, Lambert, Gardner, Berik and Tunstall 1962, etc.) แม้ว่าการ์คเนอร์จะให้ความสำคัญกับตัวแปรด้านทักษะคติและการจูงใจ แต่ในงานวิจัยของเขาส่วนมากจะนำตัวแปรความถนัดเข้าเป็นตัวแปรอิสระหรือตัวแปรทำนายด้วยเสมอ ดังนั้นหลังจากที่การ์คเนอร์ (Gardner 1982) ได้ทบทวนงานวิจัยต่าง ๆ ทั้งของตนเองและของคนอื่น ๆ แล้ว จึงได้สรุปว่าตัวแปรสองกลุ่ม คือ การจูงใจและความถนัดทางภาษา (motivation and language aptitude) เป็นตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สอง

นอกจากการ์คเนอร์และคนอื่น ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ยังมีอีกหลายคนได้ทำการศึกษาอิทธิพลของทักษะคติ และการจูงใจ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ หรือความสามารถ (proficiency) ทางการเรียนรู้ภาษาที่สอง หรือภาษาต่างประเทศ เช่น ออลเลอร์ ฮัคสัน และ เฟเหลียว (Oller, Hudson, and Fei Liu 1977) ได้ทำการศึกษาพบว่า ทักษะคติที่มีต่อตนเอง (self) และทักษะคติที่มีต่อกลุ่มชนที่เป็นเจ้าของภาษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถทางการเรียน (proficiency) ภาษาที่สอง การ์คเนอร์ ลาลอนด์ และมัวร์ครอฟท์ (Gardner, Lalonde, and Moorcroft 1985) ได้ศึกษาพบว่า ผู้เรียนที่มีการจูงใจแบบบูรณาการสูง จะเรียนรู้ได้เร็วกว่าผู้เรียนที่มีการจูงใจแบบบูรณาการต่ำ อัจฉรา วงศ์ไสรธร และคณะ (2525) ได้ศึกษาพบว่า ทักษะคติ และแรงจูงใจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มานพ วิศระกุล (2524) ชเนติ สวัสดิถกษ (2527) และเอกฉัตร พัฒราช (2528) อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาของสตรอง (Strong 1984) เปียสัน หู และลี (Pierson Fu and Lee 1980) ชิฮาระาและออลเลอร์ (Chihara and Oller 1978) และเทเคลบาอัม เอควาร์ด และฮัคสัน

(Teitelbaum, Edwards, and Hudson 1975) ต่างก็พบว่า ทักษะและการ
 การจูงใจไม่มีความสัมพันธ์หรือมีความสัมพันธ์กันน้อยกับผลสัมฤทธิ์ หรือความ
 สามารถทางการเรียนภาษาที่สอง หรือภาษาต่างประเทศ

ในการวิจัยของบางคนที่ได้กล่าวมาข้างต้น นอกจากจะใช้ทัศนคติและ
 การจูงใจเป็นตัวแปรอิสระแล้ว ยังได้ใช้ความถนัด และตัวแปรอิสระอื่น ๆ เข้า
 มาศึกษาคด้วย เช่น การ์ดเนอร์ ลาโจนและมัวร์ ได้ใช้ความถนัด และวิธีเสนอ
 บทเรียน 2 วิธี คือ วิธีให้ดูและเขียน (visual/written) กับวิธีการให้ฟัง
 และพูด (aural/oral) เป็นตัวแปรอิสระในการศึกษาคด้วย ผลการวิจัยพบว่า
 ผู้เรียนที่มีความถนัดสูงจะเรียนรู้ได้เร็วกว่าผู้เรียนที่มีความถนัดต่ำ ผู้เรียนที่มีการ
 จูงใจแบบบูรณาการสูง (integrative motivation) จะเรียนรู้ได้เร็วกว่า
 ผู้เรียนที่มีการจูงใจแบบบูรณาการต่ำ และผู้เรียนที่เรียนจากการดูและเขียนบันทึก
 จะเรียนรู้ได้ในอัตราที่เร็วกว่าผู้เรียนที่เรียนจากการฟังและพูด

มานพ รัชตระกูล ได้ใช้คะแนนเฉลี่ยคะแนนภาคต้น และความถนัด
 ทางภาษาเป็นตัวแปรอิสระเพิ่มเข้ามาศึกษารวมกับทัศนคติด้วย ซึ่งผลการวิจัยพบ
 ว่า ตัวแปรอิสระทั้งสามมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อัจฉรา วงศ์วิสูตร และคณะ (2525) ได้ใช้ความถนัดในการเรียน
 ภาษา ความเข้าใจเรื่องความสัมพันธ์ของรูปทรง 2 มิติ และ 3 มิติ เจตคติ
 และกิจนิสัยในการเรียน จำนวนปีที่เรียนภาษาอังกฤษ และวิธีการเรียน 3 วิธี
 คือการเรียนโดยการอ่านและฟัง การเรียนโดยการอ่านแต่เพียงอย่างเดียว และ
 การเรียนโดยการฟังแต่เพียงอย่างเดียว เป็นตัวแปรอิสระเพิ่มเข้ามาศึกษารวมกับ
 ทักษะและการจูงใจ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความถนัดในการเรียนภาษา ทักษะ
 และการจูงใจในการเรียนภาษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียน
 ภาษา ในขณะที่จำนวนปีที่เรียนภาษาอังกฤษ เจตคติและกิจนิสัยในการเรียน และ
 ความเข้าใจเรื่องความสัมพันธ์ของรูปทรง 2 และ 3 มิติ ไม่มีความสัมพันธ์กับผล

สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษา สำหรับวิธีการเรียนมีความสัมพันธ์ทางลบกับผลสัมฤทธิ์
ในด้านการอธิบายพบว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวร่วมกันอธิบายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ได้ประมาณร้อยละ 53

อัจฉรา วงศ์โสธร และคณะ (2527) ได้ใช้วิธีสอนแบบมีผู้สอน แบบ
เรียนด้วยตนเอง แบบให้ผู้เรียนเลือกวิธีเรียนเอง และตัวแปรต้นบุคคลิกภาพ
เป็นตัวแปรอิสระเพิ่มเข้ามาศึกษาร่วมกับทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษ
ทัศนคติดังกล่าว และแรงจูงใจ ศึกษามีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนเป็นตัวแปรตาม
ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของผู้เรียนที่ศึกษาใช้วิธีต่างกันทั้งสามกลุ่ม
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ความแปรปรวนร่วมของตัวแปรต้นต่าง ๆ
และปฏิสัมพันธ์ของความแปรปรวนดังกล่าว ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มที่เรียนต่าง
วิธี ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในกลุ่มผู้เรียนที่เรียนโดยมีผู้สอน กลุ่ม
ตัวอย่างที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนโดยให้ผู้เรียนเลือกวิธีเรียนเอง มีผลสัมฤทธิ์
สูงกว่ากลุ่มที่มีทัศนคติที่ไม่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ บุคลิกภาพไม่มีผลอย่างเด่นชัด
ต่อผลสัมฤทธิ์ ยกเว้นบุคลิกภาพแบบชอบบิค เป็นความจริงที่มีผลในทางลบ
ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติดังกล่าว โดยผู้เรียนโดยมีผู้สอนกับทัศนคติดังกล่าว โดยผู้
เรียนเลือกเรียนเอง มีนัยสำคัญทางสถิติในทางลบ และทัศนคติดังกล่าว โดยผู้
เรียนเรียนด้วยตนเองมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทางลบกับ
คะแนนรวมของผลสัมฤทธิ์ในการเรียน

ชเนติ สวัสดิคฤกษ์ (2527) ได้ใช้ภูมิหลังทางสังคม กิจนิสัยในการ
เรียนเป็นตัวแปรอิสระเข้าศึกษาร่วมกับแรงจูงใจ ศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เป็นตัวแปรตาม ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่นำมาศึกษาทุกตัวมีความสัมพันธ์กับผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังพบค่าไปว่า
ตัวแปรที่นำมาศึกษาทุกตัว เป็นกลุ่มตัวทำนายที่ดีที่สุด

ฮามายัน เจนเนซี และทักเกอร์ (Hamayan, Genesee, and Tucker 1977) ได้ศึกษาตัวประกอบทางด้านจิตพิสัย (affective factors) ด้านบุคลิกภาพ (personality) และประสบการณ์ทางภาษาของผู้เรียนในการเรียนรู้ภาษาที่สอง ผลการวิจัยพบว่า บุคลิกภาพด้านความอาย (shyness) มีความสัมพันธ์ในทางลบกับทักษะในการอ่านภาษาที่สอง และการใช้ภาษาแม่ในการพูด สื่อความหมายกับเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางลบกับความสามารถทางการพูด มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างโปรแกรมทางภาษากับการใช้ภาษาที่สองกับคนแปลกหน้า การใช้ภาษาแม่กับเพื่อนสนิท บุคลิกภาพด้านความเห็นห้อง (conformity) และบุคลิกภาพด้านการควบคุม (control)

กอบกุล รังสิยะจรจน์ (2527) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางบ้านและโรงเรียน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ พบว่า สิ่งแวดล้อมทางบ้านและโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

ในด้านการอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น ตัวแปรหรือชุดของตัวแปรในรายงานการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นอธิบายได้แตกต่างกัน เช่น ในรายงานการวิจัยของ ชเนติ สวัสดิ์ฤกษ์ ตัวแปรด้านแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ภูมิหลังทางสังคม และกิจนิสัยทางการเรียน ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 60.7

การวิจัยของมานพ วิษุตระกูล พบว่า ความถนัดทางการเรียนภาษาทัศนคติ และเกรดเฉลี่ยของเทอมต้น อธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 24.8

การวิจัยของอัจฉรา วงศ์โสธร และคณะ (2525) พบว่า ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียนและวิธีการเรียน สามารถอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 53.3

การวิจัยของชิฮาระ และออลเลอร์ (Chihara and Oller 1978) พบว่า ตัวประกอบด้านความสามารถทางภาษา ตัวประกอบด้านความถนัดทางภาษา ตัวประกอบด้านปริมาณของประสบการณ์ทางภาษา และตัวประกอบด้านทักษะภาษาต่างประเทศของพ่อแม่ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของคะแนนที่ได้จากการทดสอบแบบโคลซ (cloze test) ได้ร้อยละ 48

การวิจัยของ เอกฉัตร พัชรราช พบว่า ที่ศนคคืออธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 13.8

ตัวอย่างงานวิจัยที่ได้อีกกล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่ามีความพยายามที่จะศึกษาหาตัวประกอบหรือตัวแปร ที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งพบว่า ตัวแปรหลายตัวมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ รายงานการวิจัยบางเรื่องได้รายงานผลการอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของตัวแปรที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาด้วย ซึ่งพบว่า ตัวแปร หรือกลุ่มของตัวแปรที่นำมาศึกษาอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ไม่สูงนัก นอกจากนี้จะเห็นว่าการวิจัยที่ผ่านมา นั้นนักวิจัยจะคัดเลือกตัวแปรมาศึกษาคามที่คนสนใจ หรือเห็นว่าเป็นมีความสำคัญ การศึกษาจึงแยกกันอยู่เป็นค่าน ๆ และการศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนาย (predictor variables) กับตัวแปรเกณฑ์ (Criterion variable) ซึ่งการศึกษาในลักษณะดังกล่าวมานี้ ข้อความรู้อย่างไรยังไม่สามารถจะอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ได้ชัดเจนมากนัก การศึกษาที่จะช่วยให้ได้ข้อความรู้อย่างชัดเจนมากขึ้น น่าจะเป็นการศึกษาที่ครอบคลุมตัวแปรหลาย ๆ ด้าน โดยมีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรหลาย ๆ ชั้นคอนกล่าวคือวิเคราะห์ความสามารถในการอธิบายความแปรปรวนของตัวแปร เกณฑ์ของตัวแปรทำนายทุก ๆ ตัว และวิเคราะห์อิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อม (Direct effect and Indirect effect) ของตัวแปรทำนายที่มีต่อตัวแปรเกณฑ์ด้วย

ดังนั้น เพื่อที่จะสามารถอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนไทยจากตัวแปรหลาย ๆ ด้าน และเข้าใจอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมของตัวแปรเหล่านั้น ผู้วิจัยจึงต้องการจะศึกษาว่า ตัวแปรจากด้านสังคม ด้านคุณลักษณะของผู้เรียนและด้านสภาพการเรียนการสอน จะสามารถอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สามได้มากน้อยเพียงใด และตัวแปรดังกล่าวแต่ละตัวมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนมากน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความรู้พื้นฐานเดิม กิจกรรมภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน กิจนิสัยในการเรียน ความสนใจในภาษาอังกฤษ แรงจูงใจเพื่อการบูรณาการ แรงจูงใจเพื่อการใช้ประโยชน์ การส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษในครอบครัว คุณภาพของการสอน ความถนัดในการเรียนภาษาต่างประเทศ และฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. ตัวแปรที่ศึกษา

ก. ตัวแปรทำนาย (predictor variables) แบ่งออก

เป็น 3 กลุ่ม คือ

1. ตัวแปรทางด้านสังคม ประกอบด้วย

1.1 ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม

1.2 การส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษในครอบครัว

2. ตัวแปรด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ประกอบด้วย
 - 2.1 ความถนัดในการเรียนภาษาคำต่างประเทศ
 - 2.2 ความรู้พื้นฐานเดิม
 - 2.3 กิจนิสัยในการเรียน
 - 2.4 ความสนใจในภาษาอังกฤษ
 - 2.5 แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ 2 ชนิด
 - 2.5.1 แรงจูงใจเพื่อการบูรณาการ
 - 2.5.2 แรงจูงใจเพื่อการใช้ประโยชน์

3. ตัวแปรด้านสภาพการเรียนการสอน ประกอบด้วย
 - 3.1 คุณภาพของการสอน
 - 3.2 กิจกรรมภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน

๓. ตัวแปรเกณฑ์ (criterion variable) คือ
ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ อ.016

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม
ปีการศึกษา 2530 ที่เรียนอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
ในเขตการศึกษา 4

ข้อตกลงเบื้องต้น

การเก็บรวบรวมข้อมูลในเวลา และสถานที่ที่ต่างกันไม่มีผลต่อการตอบ
แบบวัด แบบสอบถาม และแบบสำรวจ

คำนิยามศัพท์

ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถในการ
การเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ความหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

ในชั้นหมายถึงคะแนนที่ได้จากการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชา อ.016
 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม หมายถึง สถานภาพของครอบครัวซึ่งวัด
 จากรายได้ การศึกษา และอาชีพของบิดาและมารดา

การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในครอบครัว หมายถึง กิจกรรมที่ผู้
 ปกครองกระทำ อันน่าจะมีส่วนทำให้เด็กเรียนเกิดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ

ความถนัดในการเรียนภาษาคำต่างประเทศ หมายถึง คุณลักษณะบาง
 อย่างของบุคคล ซึ่งควบคุมอัตราของความก้าวหน้าในการเรียนรู้ภาษาคำ
 ประเทศภายในระยะเวลาที่กำหนด ในที่นี้หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทดสอบ
 วิชาแบบทดสอบมาตรฐานวัดความถนัดในการเรียนภาษาคำต่างประเทศ ฉบับ ก.
 ของสถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความรู้พื้นฐานเดิม หมายถึง ความรู้ความสามารถในวิชาภาษาอังกฤษ
 ของนักเรียนที่มีอยู่ก่อนจะเรียนวิชา อ.016 ในชั้นหมายถึงคะแนนที่ได้จากการ
 ทดสอบ วิชาใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชา อ.015 ที่ ชเนติ สวัสดิถกษ์ สร้างขึ้น

กิจนิสัยในการเรียน หมายถึง การปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียนที่บุคคลได้
 มีทัศนจนเป็นความเคยชิน วิชาเฉพาะวิธีการทำงาน และการใช้เวลาเรียนอย่าง
 เหมาะสม

ความสนใจในภาษาอังกฤษ หมายถึง ความต้องการที่จะรู้จัก หรือ
 เรียนรู้เกี่ยวกับวิชาภาษาอังกฤษ

แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ หมายถึง แรงผลักดันที่ให้นักเรียน
เรียนวิชาภาษาอังกฤษ ศึกษาคูจากเหตุผลในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน
ซึ่งจำแนกออกเป็น 2 ประเภท กล่าวคือ ถ้าหากว่านักเรียนเรียนภาษาอังกฤษ
เพราะต้องการจะเข้าใจชีวิตความเป็นอยู่ของชนชาติที่พูดภาษาอังกฤษ หรือเพราะ
ชอบคนที่พูดภาษาอังกฤษ ก็แสดงว่านักเรียนมีแรงจูงใจแบบเพื่อการบูรณาการ
(integrative motive) แต่ถ้าหากว่านักเรียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพราะ
เป็นความต้องการของหลักสูตร หรือเพราะหวังจะได้งานดี ๆ ในอนาคต ก็
แสดงว่านักเรียนมีแรงจูงใจแบบเพื่อการใช้ประโยชน์ (instrumental motive)

คุณภาพของการสอน หมายถึง การสอนที่ประกอบด้วยส่วนประกอบ
สำคัญที่อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูงสุดตามหลักการหรือ
ทฤษฎีการสอนภาษาต่างประเทศ ศึกษาคูจากการให้ผู้เรียนเป็นผู้ประเมินพฤติกรรม
การสอนของครูตามแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

กิจกรรมภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนรับผิดชอบ
ชอบจัดขึ้น หรือส่งเสริมให้มีขึ้น เพื่อส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษนอกเหนือไป
จากการเรียน จากการจัดการเรียนการสอนตามปกติของครูในชั่วโมงภาษา
อังกฤษ

นักเรียน หมายถึง บุคคลที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 4 ปีการศึกษา
2530

รูปแบบความสัมพันธ์แบบเติมรูป หมายถึง รูปแบบความสัมพันธ์ที่มีเส้น
ทางแสดงความสัมพันธ์ทุกเส้นทางที่เป็นไปได้จากตัวแปรทำนายไปสู่ตัวแปร เกณฑ์

ประยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ประโยชน์ทางด้านวิชาการ

1.1 ผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ในการอธิบายว่า ในสภาพการ เรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศอย่างในปัจจุบัน ชุคของตัวแปรที่ผู้วิจัยคัดเลือกมานี้จะสามารถอธิบายความแปรปรวนของผล สัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้เพียงใด

1.2 ผลจากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ในการอธิบายว่า ตัวแปรอะไรบ้างมีอิทธิพลในรูปที่เป็นผลกระทบทางตรง ตัวแปรอะไรบ้างมีอิทธิใน รูปที่เป็นผลกระทบทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ในวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2. ประโยชน์ทางด้านการประยุกต์ใช้

2.1 ผลจากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ครูผู้สอน ครูแนะ แนวน และผู้บริหารการศึกษาในทุกระดับ กล่าวคือ เมื่อได้ทราบอิทธิพลของตัวแปร ต่าง ๆ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน ก็จะสามารถจะแก้ไขปัญหา และปรับปรุง คุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

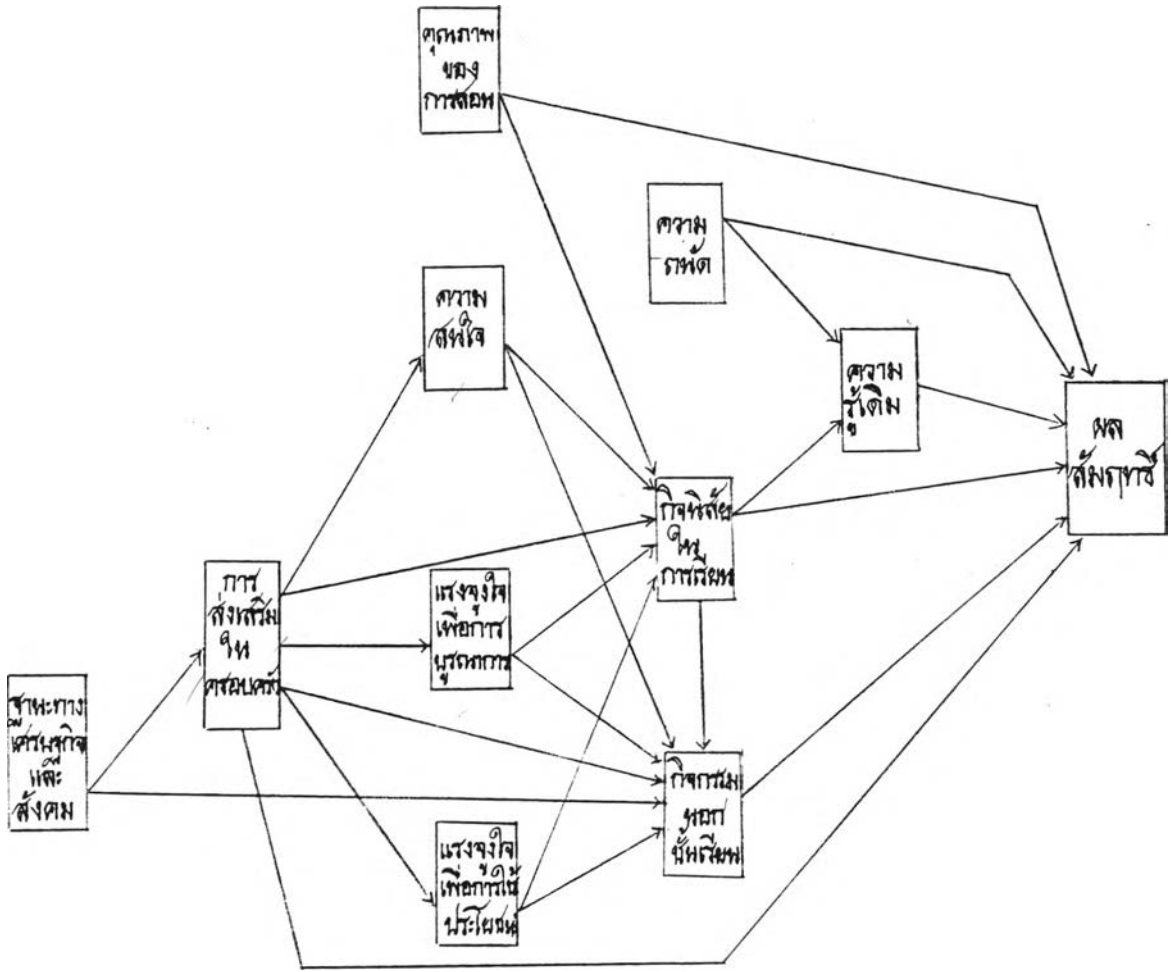
2.2 ผลจากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ตัวนักเรียนเอง จะได้ทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงผลการ เรียน

2.3 ผลจากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ปกครองนักเรียน เมื่อผู้ปกครองทราบว่าพวกเขา*มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของบุตรหลาน* เพียงใด และในลักษณะใด ก็จะสามารถปฏิบัติตนเพื่อช่วยเหลือบุตรหลานของตนได้ เหมาะสมต่อไป

สมมติฐานของการวิจัย

ได้มีเอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม การส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษในครอบครัว ความถนัดในการเรียนภาษาต่างประเทศ ความรู้พื้นฐานเดิม กิจนิสัยในการเรียน ความสนใจในภาษาอังกฤษ แรงจูงใจเพื่อการบูรณาการ แรงจูงใจเพื่อการใช้ประโยชน์คุณภาพของการสอน และกิจกรรมภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศไว้มากพอสมควร ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเพื่อใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการตั้งสมมติฐาน โดยได้เสนอผลการศึกษาในรายละเอียดไว้ในบทที่ 2 ของรายงานการวิจัยฉบับนี้

ในการวิจัยนี้ได้ตั้งสมมติฐานในรูปของรูปแบบของความสัมพันธ์ของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 รูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐาน

หมายเหตุ

—————> แทน ความสัมพันธ์ในรูปแบบที่เป็นสาเหตุ ตัวแปรที่อยู่ต้นลูกศร เป็นสาเหตุ ตัวแปรที่อยู่หัวลูกศร เป็นผล

รูปแบบความสัมพันธ์ความสัมพันธ์ อธิบายลักษณะของความสัมพันธ์ ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้รับอิทธิพลในรูปที่เป็นสาเหตุทางตรงจากการส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษในครอบครัว คุณภาพของการสอน ความถนัดในการเรียนภาษาต่างประเทศ กิจกรรมการเรียน กิจกรรมภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน และความรู้พื้นฐานเดิม และได้รับอิทธิพลในรูปที่เป็นสาเหตุทางอ้อมจากความสนใจในภาษาอังกฤษ แรงจูงใจเพื่อการบูรณาการ แรงจูงใจเพื่อการใช้ประโยชน์ และฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม

2. ความรู้พื้นฐานเดิม ได้รับอิทธิพลในรูปที่เป็นสาเหตุทางตรงจากความถนัดในการเรียนภาษาต่างประเทศ และได้รับอิทธิพลในรูปที่เป็นสาเหตุทางอ้อมจากคุณภาพของการสอน ความสนใจในภาษาอังกฤษ แรงจูงใจเพื่อการบูรณาการ แรงจูงใจเพื่อการใช้ประโยชน์ การส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษในครอบครัว และฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม

3. กิจกรรมการเรียน ได้รับอิทธิพลในรูปที่เป็นสาเหตุทางตรงจากคุณภาพของการสอน ความสนใจในภาษาอังกฤษ แรงจูงใจเพื่อการบูรณาการ แรงจูงใจเพื่อการใช้ประโยชน์ การส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษในครอบครัว และได้รับอิทธิพลในรูปที่เป็นสาเหตุทางอ้อมจากฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม

4. กิจกรรมภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน ได้รับอิทธิพลในรูปที่เป็นสาเหตุทางตรงจากกิจกรรมการเรียน ความสนใจในภาษาอังกฤษ แรงจูงใจเพื่อการบูรณาการ แรงจูงใจเพื่อการใช้ประโยชน์ การส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษในครอบครัว และฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม และได้รับอิทธิพลในรูปที่เป็นสาเหตุทางอ้อมจากคุณภาพของการสอน

5. ความสนใจในภาษาอังกฤษ แรงจูงใจเพื่อการบูรณาการ และแรงจูงใจเพื่อการใช้ประโยชน์ ได้รับอิทธิพลในรูปที่เป็นสาเหตุทางตรงจากการส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษในครอบครัว และได้รับอิทธิพลในรูปที่เป็นสาเหตุทางอ้อมจากฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม

6. การส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษในครอบครัว ได้รับอิทธิพลในรูปที่เป็นสาเหตุทางตรงจากฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม